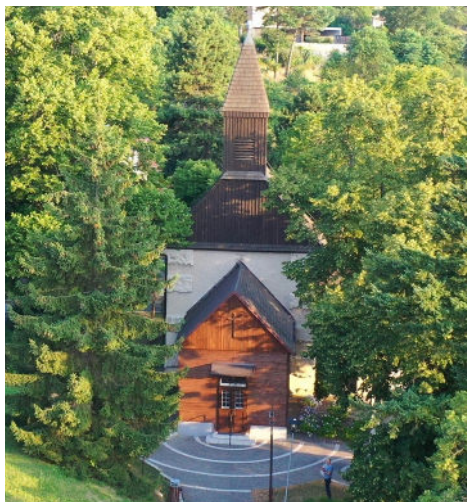

farnosť Dúbravka

LEBO KAŽDÝ TU MÁ SVOJE MIESTO

Mimoriadne vydanie farského časopisu pri príležitosti Jubilejného roka farnosti

9/2023

Jubilejný rok

farnosti Bratislava Dúbravka

26. októbra 2022 – 26. septembra 2023

20. výročie posvätenia
kostola Ducha Svätého

300. výročie posvätenia
farského kostola sv. Kozmu a Damiána

Farnosť Bratislava Dúbravka lebo každý tu má svoje miesto

Mimoriadne vydanie farského časopisu pri príležitosti Jubilejného roka farnosti

Dátum vydania: **september 2023**

Vydavateľ a adresa redakcie:
**Rímskokatolícka cirkev,
farnosť Bratislava – Dúbravka,
Bržižská 15, 841 01 Bratislava**

Redakčný tím:

**Adriana Lučaničová
Miroslav Bederka
Martina Brenčičová
Katarína Hulmanová
Marián Lučanič
Juraj Hudcovský
Tomáš Tarčák
Emil Mucha
František Pecho**

Jazyková úprava:

Katarína Trnková

Grafická úprava a zalomenie,
DTP spracovanie: **Tomáš Miško**

Tlač: **Varínska tlačiareň/Elektro
AB s.r.o.**

**Výhradne pre vnútornú potrebu
R.k. farnosti BA-Dúbravka.**

www.farnostdubravka.sk

**Časopis Farnosť Bratislava
Dúbravka je zdarma**

Finančné milodary môžete
posielať na číslo účtu:

SK97 0900 0000 0000 1146 7925

Milí priatelia.

Tento rok sme v našej farnosti nazvali Jubilejný rok. Viedli nás k tomu dve výročia našich kostolov. Prvé výročie, ktorým sme ho začali, bolo 20. výročie od posvätenia Kostola Ducha Svätého. Teraz prichádzame k jeho vyvrcholeniu v podobe 300. výročia posvätenia farského Kostola sv. Kozmu a Damiána. Sú to dva symboly, v ktorých sa prepája história a prítomnosť Dúbravky.

To, ako sa za posledné desaťročia zmenil a stále mení charakter tohto miesta, sa dá vyjadriť slovami rast, pohyb, zmena a možno jednoducho život. Práve v tomto kontexte sa dá vnímať aj miesto a význam našich kostolov. Stretáme sa tu ľudia zo všetkých kútov Slovenska. A pre mnohých je aj priestor kostola bodom, v ktorom si pripomíname svoju osobnú históriu a miesta, z ktorých sme vyšli, a zároveň hľadáme vieru a nádej pre svoju budúcnosť. Tvoríme ju jednotlivo, ale aj spoločne. Všetci chceme, aby Dúbravka bola dobrým miestom pre život. Želám nám, aby naše kostoly vždy boli miestom živej a žitej viery a aby sme sa nechali viesť Duchom Svätým, tak ako sv. Kozma a Damián. Aby nás skrze našu vieru zjednocoval, inšpiroval i uzdravoval na našej spoločnej ceste.

• **Miroslav Bederka, farár**

📍 História farnosti Bratislava – Dúbravka

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. Zem však bola pustá a prázdna, tma bola nad priepasťou a Duch Boží sa vznášal nad vodami... (Gn 1, 1-2). Áno, ak by sme chceli začať opis histórie farnosti zo široka, bolo by to možné i týmto biblickým citátom z knihy Genezis, a bola by to pravda. V praveku bolo toto územie, ako je to známe, pokryté morom. Avšak toľko miesta a ani času nemáme. Pokiaľ sa však troška ponoríme do „novodobejšej“ histórie, tak sa dozvieme, že:

V rámci archeologického výskumu realizovaného vo farskom kostole sv. Kozmu a Damiána (1990 – 1991) bolo zistené, že tento je postavený na základoch staršieho kostola z obdobia 11. až 13. storočia, ktorý pravdepodobne padol za obeť rabovaniu a ničeniu osmanského vojska pri jeho prvom veľkom ťažení na Viedeň (september 1529). Od uvedeného obdobia je teda možné datovať, že na území Dúbravky jestvovalo osídlenie, ktoré malo vo svojom strede aj kostol - Boží dom.

Z ďalších dochovaných záznamov je možné okrem iného datovať:

- ▶ **Prvá písomná informácia** viažuca sa na Dúbravku pochádza z Knihy konceptov mesta Bratislavy zo dňa 12. 10. 1574. Uvádza, že oproti Lamaču stojí nová osada a žijú v nej chorvátski kolonisti.
- ▶ **Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie** v areáli farského kostola, pochádzajúca zo 16. storočia
- ▶ **1723 - posviacka kostola sv. Kozmu a Damiána**, vtedy filiálneho kostola devínskeho panstva
- ▶ **1766 - stavba veže kostola sv. Kozmu a Damiána**
- ▶ **1760 - 1780 - datovanie vzniku stavby Kaplnky Ružencovej Panny Márie** na Bržižskej ulici
- ▶ **1807 - erigovanie samostatnej farnosti Dúbravka** a vymenovanie jej prvého farára Ignáca Navrátila

- ▶ **1809 – vyplienenie Dúbravky** napoleonskými vojskami
- ▶ **1831 a 1839 - cholera v Dúbravke**
- ▶ **1866** – v dôsledku bitky Rakúsko-pruskej vojny pri Lamači obec Dúbravka vyhorela
- ▶ **1905 – farnosť prevzal farár Anton Moyš** a spravoval ju dlhých 42 rokov. Okrem pastoračnej činnosti navštívoval divadelné predstavenia s mládežou i dospelými a aktívne sa zapájal do života obce.
- ▶ **1914 – 1918 - prvá svetová vojna**, 40 padlých z Dúbravky
- ▶ **1939 – 1945 - druhá svetová vojna.** Pri bojoch o Bratislavu bol poškodený delostreleckou palbou aj farský kostol.
- ▶ **1948 – výstavba a posviacka Lurdskej jaskyne** pri Kaplnke Ružencovej Panny Márie. V povojnovom čase nastáva nebývalé oživenie farského života – najmä mládež je široko zapájaná do činnosti v spoločenstvách. Mladý farár – Štefan Benčat je za to „odmenený“ zatknutím a väznením bez súdu po dobu jeden a pol roka.
- ▶ **1965 – 1975 – výstavba sídliska Dúbravka.** Z malej dedinky pri Bratislave sa stala jej 35 tisícová mestská časť. Farár ThDr. Jozef Beitel sa usiluje „budovať“ mosty medzi novými a starými Dúbravčanmi.
- ▶ **1983 – 1991 – farský kostol v rekonštrukcii**, počas ktorej bol vo farnosti funkčný len jediný bohoslužobný priestor – Kaplnka Ružencovej Panny Márie
- ▶ **1995 – posviacka základného kameňa Kostola Ducha Svätého** (sv. pápež Ján Pavol II. v Šaštíne). Farár prof. Stanislav Vojtko buduje novú farnosť i jej nový kostol.
- ▶ **26. 10. 2002 - posviacka nového Kostola Ducha Svätého** na ulici M. Sch. Trnavského
- ▶ **2010, 2019– 2021 – generálna oprava Kaplnky Ružencovej Panny Márie a Lurdskej jaskyne**
- ▶ **2020 – 2021 – epidémia Covidu**, kostoly boli počas dvoch rokov jej trvania často v režime obmedzeného používania alebo úplne uzatvorené. Farár Mgr. Miroslav Bederka (2011 -) stojí v tomto čase skúšky pri svojich farníkoch. Realizujú sa streamované prenosy sv omší, navštevuje chorých, háji priestory kostolov i svedomia človeka pred opantaním emočným nepokojom.

Z uvedeného sa môže zdať, že mílnikmi histórie farnosti sú najmä jej kostoly a udalosti, ktoré sa viazali k ich vzniku i zániku, vojnovým či lúpežným poškodeniam a následným opravám, kedy tieto budovy - no nielen ony - opätovne povstávali zo svojich ruín... Áno, týmito udalosťami však žili naši predkovia ako obyvatelia dediny, sídliska, ale predovšetkým farníci farnosti, ktorí boli, sú i budú vždy súčasťou toho, čím žije celá spoločnosť v akomkoľvek jej dobovom usporiadaní. Veru, na Boží obraz sme boli stvorení, ten by bol bez jasíel' a kríža nekompletný...

„História je učiteľkou života.“ Tento slávny Cicerov výrok platil v čase svojho vzniku rovnako ako dnes a bude platiť navždy. Kto bude mať záujem načerpať si priamo z prameňa histórie našej farnosti, tak tento nájde na jej novej web stránke.

• **Marián Lučanič**

Udalosti v Jubilejnom roku

BIRMOVKA

Príprava na birmovku 2022 sa začala v septembri 2021. Boli sme rozdelení do viacerých skupiniek, ktoré mali na starosti naši animátori. Vždy mali pre nás pripravené rôzne aktivity a príbehy. Stretko začínalo modlitbou a potom rozprávaním, aký sme mali deň a týždeň, keďže sme sa stretávali buď vo štvrtok alebo v piatok podľa toho, ako to komu vyhovovalo. Počas celej prípravy sme mali aj aktivity, kde sme sa stretli všetci birmovanci. Jedna z nich bola dvojdná duchovná obnova pod názvom Dominik, ktorú pre nás pripravil náš pán kaplán Tomáš Tarčák, samozrejme, spolu s animátormi. Dohromady nás bolo približne 50 birmovancov. Slávnosť sa uskutočnila dňa 15. 10. 2022. Sviatosť birmovania nám udelil otec arcibiskup Stanislav Zvolenský. Všetkých nás to posilnilo vo viere, v duchovnom živote skrze Ducha Svätého, a zároveň sme si medzi sebou utužili priateľské vzťahy.

Takto to vyjadrili niektorí z nás:

„Vždy som sa na birmovanecké stretnutia tešil, pretože som si tam mohol po celom týždni oddýchnuť a taktiež nabrat' nový pohľad do môjho duchovného života.“

Samuel M.

„Birmovka mi pomohla viac vnímať život z pohľadu radosti a vďačnosti a spoznávať Pána, ktorý nás ľúbi a neustále zahŕňa svojimi darmi.“

Veronika G.

„Keď som sa strácala v materiálnom svete, prišla birmovka ako svetlo, ktoré mi pomohlo prehĺbiť vzťah s Bohom a zároveň priniesla do života kamarátov, v ktorých som videla Pána, ako ma cez nich ochraňuje a je vždy so mnou.“

Lucia G.

• **Lucia Tomková, ml.**

POMOC PRENASLEDOVANÝM KREŠŤANOM

22. a 23. novembra 2022 sa dúbavská farnosť pripojila k celosvetovej iniciatíve Červená streda, ktorá poukazuje na porušovanie náboženskej slobody vo svete.

Najprv bola v Kostole Ducha Svätého diskusia s irackým kresťanom Fadim Gaggim z Ninivskej planiny, ktorý k nám v roku 2015 prišiel s celou rodinou a ďalšími 150 Iračanmi.

Pochádzajú z kresťanského mesta Karakoš, ležiacom blízko Mósulu. Museli zo svojich domov utiecť pred Islamským štátom.

Živá diskusia sa týkala života kresťanov v Iraku za posledných 20 rokov, prenasledovania a ničenia kostolov, ale aj viery v Boha, ktorá im pomohla odpustiť svojim prenasledovateľom. Fadi Gaggi ocenil minuloročnú návštevu pápeža Františka v Iraku, ktorá napomohla zmiereniu medzi ľuďmi. Predniesol aj modlitbu Otče náš v aramejskom jazyku, ktorým hovoril aj Ježiš Kristus. Veriaci sa na záver spoločne s dekanom, farárom Miroslavom Bederkom pomodlili za prenasledovaných kresťanov.

V stredu veriaci obetovali modlitbu svätého ruženca na úmysel pápeža Františka za trpiacich kresťanov. Kaplán Martin Uher slúžil na tento úmysel svätú omšu.

Expert na medzinárodné aspekty náboženskej slobody Marek Brenčič mal prezentáciu o situácii prenasledovaných kresťanov v niektorých krajinách.

Kostol Ducha Svätého bol vysvietený do červenej farby mučeníkov. Zároveň bola celý týždeň v Kostole Ducha Svätého umiestnená výstava pápežskej nadácie ACN Slovensko – Pomoc trpiacej cirkvi o prenasledovaných kresťanoch. Ľudia si so záujmom prezerali informačné panely o ich osudoch na Ukrajine, v Bosne a Hercegovine, Albánsku, Svätej zemi, Iraku, Sýrii, Číne, Nigérii, Egypte a ďalších ázijských i afrických krajinách.

Naši farníci - Lucia Tomková a Marek Brenčič umiestnili túto výstavu na dva týždne aj do kostola minoritov v Karlovej Vsi. Dňa 1. 12. 2022 tam mali modlitbovo-prezentačné pásmo o prenasledovaných kresťanoch pre štyri ročníky ZŠ Sv. Františka z Assisi. Priblížili im odvážnych ľudí väznených v Nigérii, Číne, Iráne či Bielorusku.

• **Marek Brenčič**

FARSKÝ DEŇ

Farský deň - Family day - Farfest - Deň farnosti. Toto sú viaceré pomenovania pre pravidelné podujatie našej farnosti, ktorého myšlienka sa rodila už v roku 2013 a prvá požiadavka naň prišla na tzv. Manželskom rande. Myšlienku Farského

dňa začali rozvíjať manželia Belákovci spolu so skupinou ďalších dobrovoľníkov, ktorí ju aj organizačne podchytili a koordinovali v rámci národnej iniciatívy Family day 2014. Prvý Farský deň sa konal v máji 2014 za výdatnej podpory p. farára Miroslava Bederku a slúžiaceho kaplána Janka Klimenta. Hlavná časť podujatia prebiehala v areáli pred Kostolom Duchu Svätého, kde boli atrakcie pre deti, športové súťaže pre dospelých, občerstvenie, poníky a kultúrne vystúpenie. Na záver sa formou kvízovej stopovačky ľudia presunuli na faru, kde sa pokračovalo vyhodnotením kvízu a opekačkou až do večerných hodín. Ďalšie roky sa Farský deň organizoval vo veľmi podobnom duchu, avšak s tým rozdielom, že stopovačka od kostola viedla už do Centra rodiny na Bazovského 6. Tam sa končilo opekačkou, hudobným vystúpením a príjemným posedením už aj za účasti p. starostu. Takto sa organizovali Farské dni každoročne až do roku 2018, kedy nám daždivé počasie ukončilo podujatie ešte pred stopovačkou do Centra rodiny. V roku 2019 bol Farský deň pre daždivé počasie zrušený úplne. V ďalších dvoch rokoch sa z dôvodu pandemickej situácie tieto podujatia nekonali. Myšlienka Farského dňa, alias Farfestu, sa opäť obnovila v roku 2022, kedy sa niesol v duchu X. svetového stretnutia rodín v Ríme. Posledný, 7.ročník Farského dňa sme mohli spoločne prežiť v tomto roku 25. 6. 2023 v areáli Centra rodiny v rekordnom počte účastníkov (oproti predošlému roku bol dvojnásobný) a tiež v rekordnom za-

pojení sa dobrovoľníkov do akcie. Mottom podujatia bolo: „Lebo každý tu má svoje miesto.“ Okrem športových aktivít ako futbal a frisbee, bol hlavný program postavený na stanovištiach pre deti, interaktívnom kultúrnom programe s kúzlínikom, hudobnými vystúpeniami, farským kvízom a tombolou. Samozrejme nechýbalo občerstvenie, opekačka, skákací hrad, maľovanie na tvár, farská charita a ďalšie. Radosť a atmosféra priateľstva, ktoré sa niesli počas celého popoludnia až do večera, boli potvrdením, že v našej farskej rodine sa s každým počíta.

• **Juraj Hudcovský**

FARSKÝ TÁBOR CESTA DOBRODRUHA

Leto je obdobím plným zábavy a dobrodružstva. Pre mnohé deti z Dúbravky to ani v tomto roku nebolo inak. Detský farský tábor sa koná v spolupráci s Centrom rodiny už niekoľko rokov. Tento ročník priniesol mladým účastníkom nezabudnuteľné chvíle plné hry, vzdelávania a duchovného obohatenia.

Počas týždňa sa deti stretli so svojimi priateľmi a strávili spolu čas plný radosti a smiechu. Animátormi sú mladí z našej farnosti, ktorí si aj počas prázdnin radi nájdú čas pre službu. Postarali sa o pestrý program, ktorý zahŕňal rôzne hry, športové aktivity, výtvarné dielne a aj duchovné aktivity, modlitby a diskusie.

Cieľom tábora bola nielen zábava, ale hlavne vytvorenie priestoru pre deti na učenie a rozvoj. Deti sa zapojili do tvorivých projektov, ktoré ich povzbudzovali k sebaujadraniu a spolupráci. Okrem toho mali možnosť spoznať hodnoty ako solidarita, priateľstvo a vzájomná pomoc.

Duchovná stránka tábora priniesla deťom možnosť bližšie sa zoznámiť s náboženskými tradíciami a hodnotami. Krátke modlitby a príbehy, ktoré im boli predkladané, im pomohli lepšie porozumieť svojmu vnútornému svetu a svetu okolo seba.

Detský farský tábor v Dúbravke sa ukázal ako úspešná kombinácia zábavy, vzdelávania a duchovného obohatenia. Deti sa vrátili domov so širokým úsmevom na tvári, s novými priateľstvami a skúsenosťami, ktoré im budú slúžiť na celý

život. Tento tábor sa stal príkladom toho, ako spájať komunitu a prispievať k rastu a rozvoju mladej generácie.

• **Lucia Kečkéšová**

NÁVŠTEVA VOJNOU ZNIČENEJ CHARKIVSKEJ OBLASTI NA UKRAJINE A ZBIERKA FARNOSTI NA ELEKTRICKÉ GENERÁTORY

Náš farník Marek Brenčíč sa počas minuloročných Vianoc 2022 zúčastnil spolu s charitatívnymi pracovníkmi pod vedením spišského diecézneho koordinátora Katolíckej charity, Antona Friča, na humanitárnom transporte do vojnou zničeného mesta Charkiv a okolia, na východe Ukrajiny. Na

vlastnej koži mal možnosť zakúsiť skazu a bolesť vojny – zničené domy, cesty, ale hlavne utrpenie obyvateľov, pre ktorých sa stáva smrť dennou realitou. Časť z nich sa stihlo pred obsadením mesta presídliť, ale veľa z nich ostalo v pivniciach, kde prežívali studenú zimu trasúc sa od strachu, zimy, bez pitnej vody, potravín, lekárskej pomoci... Tu sa deti hrali, ale aj učili. Najväčšiu humanitárnu pomoc poskytuje Katolícka charita. Aj vďaka tomu ľudia nestratili nádej. Zničené domy na sídlisku severná Saltivka, väčšom ako Petržalka, sa opravujú a do zničeného mesta sa pomaly vracia život. Dňa 26. januára 2023 sme pozvali do našej farnosti Antona Friča, aby sa podelil o zážitky z Ukrajiny. Z jeho slov

si odnášame, že aj my môžeme prispieť k nastoleniu mieru vo svete a to prejavmi veľkodušnosti, solidarity a hľadaním pravdy. Nasledujúcu nedeľu to farníci aj prakticky prejavili vyzbieraním 1800 € na dva generátory, ktoré boli vzápätí transportované na Ukrajinu. Ďakujeme.

• **Marek Brenčíč**

MANŽELSKÉ VEČERY

Na dobré manželstvo sú potrební traja: on, ona a Boh. Napísal kedysi Fulton J. Sheen. Manželstvo nie je len prechádzka ružovou záhradou :D (tí, čo sú v manželstve, vedia). Preto som chcel pomôcť manželom v ich spoločnom kráčaní a zorganizoval som v Dúbravke kurz „Manželské večery“. V našej farnosti sa tohto kurzu zúčastnilo 8 párov.

Kurz „Manželské večery“ vytvorili Nicky a Sila Leeovci v roku 1996. Leeovci žijú v manželstve viac ako 30 rokov a majú štyri deti. Na tému manželstva už prednášali mnoho tisíc párom. Sú spoluautormi knihy o manželstve, ktorej sa od jej vydania v roku 2000 predalo vyše 100 000 výtlačkov.

Kurz „Manželské večery“ tvorí osem stretnutí: Vybudovať pevné základy, Umenie komunikácie, Riešenie konfliktov, Sila odpustenia, Rodičia a svokrovci, Dobrý sex, Láska v akcii, Slávnostná večera. Zámerom kurzu je pomôcť všetkým manželským párom posilniť a prehĺbiť ich partnerský vzťah. Kurz dáva manželom výbornú príležitosť stráviť čas spolu ako pár a pritom sa zaoberať dôležitými otázkami svojho manželstva. Manželské večery sú veľmi praktické. Pomáhajú manželom získať a osvojiť si dôležité schopnosti, aby si mohli vytvoriť pekné manželstvo na celý život.

RODIČOVSKÉ VEČERY

Na konci apríla sa skupina 15 manželských párov z našej farnosti začala stretávať v Kostole Duchu Svätého na kurze pre rodičov detí. Tento kurz je sériou desiatich kratších stretnutí navrhnutých tak, aby pomohli rodičom pripraviť deti do života. Počas stretnutí sa preberajú tieto témy: Budovanie pevných základov, Napĺňanie potrieb našich detí, Stanovenie hraníc, Učenie detí zdravým vzťahom a Zameranie sa na dlhodobý cieľ.

Stretávame sa raz mesačne v nedeľu o 15.30 hod. Rodičia zveria svoje deti animátorom, ktorí sa s nimi hrajú počas celého stretnutia až do 17.00 hod. Každé stretnutie začína 30-minútovým videom s konkrétnou témou, ktorá je rozobratá nielen z pohľadu rodičov, ale aj detí a psychológov. Následne sa rodičia rozdelia do malých skupín a diskutujú na danú tému. Diskusie sú plodné nielen na otázky, ale aj na odpovede a rady zo života každého rodiča. Je to veľkým obohatením pre všetkých zúčastnených.

PREDSTAVOVANIE REHOLÍ

Na začiatku Jubilejného roku sme sa na fare zhodli, že by mal byť naplnený aj duchovným programom. Prvou duchovnou aktivitou, ktorú sme zaradili do programu farnosti, bola tichá adorácia. Vždy v prvú nedeľu mesiaca sme od 14.00 do 17.00 hod. v Kaplnke Ružencovej Panny Márie vystavili Najsvätejšiu sviatosť k poklone. Mnohí ľudia využili túto príležitosť, prichádzali na adoráciu a kaplnka bola vždy plná. Druhým obohatením počas Jubilejného roku bolo predstavovanie reholí, ktoré pôsobia aj na území nášho dekanátu. Každú druhú sobotu v mesiaci celebraval večernú sv. omšu o 18.00 hod. niektorý z rehoľníkov. Veriacim sa prihovárali nielen počas homílie, ale aj na spoločnom agapé, ktoré sa konalo v spoločenskej miestnosti kostola po skončení sv. omše. Agapé sa nieslo v radostnej atmosfére a bolo vždy plné otázok, ktoré kládli nielen dospelí, ale aj deti.

• **Tomáš Tarčák, kaplán**

POSVIACKA KAPLNKY RUŽENCOVEJ PANNY MÁRIE A LURDSKEJ JASKYNE

Po realizácii záverečnej etapy generálnej obnovy Kaplnky Ružencovej Panny Márie a Lurdskej jaskyne v jej areáli vykonal dňa 6. 10. 2022 pomocný biskup a generálny vikár Bratislavskej arcidiecézy Mons. Jozef Haľko ich slávnostnú posviacku.

Obnova prebiehala v troch etapách v roku 2010 a v rokoch 2019 - 2021. Celkové náklady na generálnu opravu činili 355

Mons. Jozef Haľko,
posviacka obnovenej Lurdskej jaskyne, 6. 10. 2022

tisíc eur. Obnovené boli strechy, fasády, areálové komunikácie, schody, Lurdská jaskyňa, kompletne, nové ozvučenie a osvetlenie. Podrobné informácie z histórie vzniku kaplnky (1760 - 1780) a Lurdskej jaskyne (1948) i z realizovaných prác na ich obnove a slávnostnej posviacky sú zdokumentované na novej web stránke farnosti.

Vdp. Štefan Benčat
8. 11. 1914 - 12. 1. 1989.

Rodák z Hronského Beňadiku. Ako farár pôsobil v Dúbravke krátko – 3 roky. Jeho pastorácia však priniesla dynamiku do života farnosti, najmä intenzívnu prácu s mládežou. Počas jeho pôsobenia bola v roku 1948 realizovaná výstavba Lurdskej jaskyne v areáli Kaplnky Ružencovej Panny Márie. Táto jeho horlivosť bola „odmenená“ zatknutím 26. 7. 1950 a následným 1,5-ročným väzením. 3 mesiace pred svojím odchodom na večnosť navštívil Dúbravku a mal nesmiernu radosť z toho, že Lurdská jaskynka zostala zachovaná a je udržiavaná a hojne navštevovaná.

• **Marián Lučanič**

SLÁVNOSŤ – 20. VÝROČIE POSVIACKY KOSTOLA DUCHA SVÄTÉHO

V sobotu dňa 29. 10. 2022 bola v Kostole Ducha Svätého slávená slávnostná sv. omša pri príležitosti 20. výročia jeho posviacky (26. 10. 2002). Celebroval ju Mons. Stanislav Vojtko, ktorý bol farárom farnosti Bratislava - Dúbravka práve v čase prípravy stavby, výstavby a posviacky kostola. Táto sv. omša bola zároveň aj slávnostným zahájením Jubilejné-

Posviacka pozemku kostola, 6. 10. 1996

Posviacka kostola, 26. 10. 2002

ho roku farnosti Bratislava - Dúbravka.

V rámci slávnostnej homílie rekapituloval Mons. Vojtko duchovné i materiálne budovanie nového kostola a tým aj farnosti. Okrem iného povedal:

„Koľko večerov sme sedeli nad projektom, hľadali riešenia, menili rozličné detaily; ale vždy tam bolo to „nebojme sa, pokračujme...“. Cítili sme vanutie Ducha Svätého – Povzbuditela, veď sme túžili po tom „vidieť Ježiša“, a verili sme, že čoskoro príde do nového chrámu v našej Dúbravke. Táto naša túžba srdca bola tiež dielom Ducha Svätého. Všetci sme totiž videli potrebu, aby Duch Svätý so svojimi darmi zostúpil do betónovej džungle tohto sídliska a pomohol meniť a naplniť srdcia toľkých ľudí, ktorí túžili vidieť Ježiša a riešiť si s ním svoje životné problémy.

Zachejovo rozhodnutie Ježiša „prinútilo“ povedať: „Dnes prišla spása do tohto domu. Veď aj on je Abrahámovým sy-

Slávnostná sv. omša – 20. výročie posviacky kostola, 29. 10. 2022

nom. Lebo Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo.“ Zachej uveril Ježišovi a jeho viera sa prejavila skutkami. Viera sa vždy prejavuje skutkami.

Bratia a sestry, na záver sa poďakujme Svätému Duchu za to, že nám pred dvadsiatimi rokmi daroval tento kostol; že Ježiš Kristus sem prišiel ako do Zachejovho domu a my môžeme povedať slovami Pána Ježiša: „Dnes prišla spása do tohto domu...“. Prosme ho, aby sme vytvorili chrám Ducha Svätého zo svojich srdc, zo svojich rodín, zo svojich spoločenských..., aby sme sa nehanbili za evanjelium, ako to nám, Slovákom, odkázal sv. Ján Pavol II.: aby sme išli a evanjelizovali tento svet všade, kam nás Pán pošle...“

• **Marián Lučanič**

SDM

Tradícia Svetových dní mládeže začala v roku 1985 pri príležitosti Medzinárodného roku mládeže. Autorom tejto myšlienky je sv. Ján Pavol II., ktorému život mladých v Cirkvi vždy ležal na srdci. Na tohtoročných Svetových dňoch mládeže sme sa zúčastnili aj niekoľkí mladí z našej farnosti. Stretnutie mladých so sv. Otcom sa uskutočnilo v portugalskom Lisabone v dňoch 1.- 6. augusta. Mottom SDM 2023 sa stali slová z Lukášovho evanjelia: „Mária sa vydala na cestu a ponáhľala sa.“ (Lk 1, 39).

Pre mňa osobne bolo stretnutie s mladými kresťanmi z celého sveta neopakovateľným zážitkom a zdrojom veľkej inšpirácie. Mohli sme naplno precítiť univerzálnosť Cirkvi, v ktorej je, podľa slov pápeža Františka, „miesto pre každého. Nikto nie je zbytočný, pre každého je miesto. Takí, akí sme, všetci.“ Napriek tomu, že pochádzame z rôznych národov a kultúr, vytvárame jednotu a bratstvo, ktoré pramení z viery v Krista. Celé Svetové dni mládeže sa niesli v duchu veľkej radosti. Ulice Lisabonu neraz ožívali tancom a spevom. Táto radosť pramenila z toho, že môžeme spolu zdieľať evanjeliu zvestí. Sv. Otec nás povzbudil, že tak ako Mária vstala a ponáhľala sa, aby priniesla radostnú zvest' Alžbete, aj my máme byť nositeľmi radosti, lebo: „radosť je misionárska, radosť nie je pre jedného, má niečo priniesť.“ Vzor života Panny Márie nás pobáda k tomu, aby sme aj my opustili zabehané chodníčky nášho komfortu a ponáhľali sa v ústrety

naším bratom a sestram.

Napriek tomu, že týždeň v Lisabone bol pre nás tak trochu dobrodružnou výzvou, kedy sme sa museli uspokojiť so spaním na zemi, sprchovať sa studenou vodou a pretláčať sa hustým davom pútnikov ako sardinky, ide o zážitok na celý život, ktorý sa určite oplatí zažiť na vlastnej koži.

• *Mária Lučaničová*

SYNODA V NAŠEJ FARNOSTI

17. októbra 2021 diecézy po celom svete vykročili na podnet pápeža Františka na cestu obnovy spoločného kráčania (synodality), ktorá má byť prípravou na celosvetovú Synodu biskupov. Tá sa uskutoční na dvoch zasadnutiach v októbri 2023 a v októbri 2024.

V rámci prvej fázy synody prebiehali v našej farnosti v prvej polovici roka 2022 diskusie, do ktorých sa zapojilo cca 8 skupín po 4-12 členov a viacero jednotlivcov.

Bezprostredným cieľom týchto diskusií bolo získať podnety pre zhromaždenie biskupov.

Na úrovni našej farnosti bolo ešte dôležitejším cieľom začať stretávanie a rozhovory, ktoré umožnia hlbšie zapojenie veriacich farnosti do života Cirkvi – vdychnúť nový život miestnej cirkvi, aby bola vo svojom poslaní plodnejšia.

Výsledkom týchto diskusií boli dva dokumenty:

- farská syntéza, ktorá bola zaslaná synodálnemu koordinátorovi našej diecézy a ktorá bola zahrnutá do diecéznej syntézy,
- súhrn konkrétnych podnetov a námetov pre oživenie a obohatenie života v našej farnosti.

Pre praktický život našej farnosti je dôležitejší druhý dokument, na základe ktorého pokračujú stretnutia a diskusie k rôznym námetom.

Ako jeden z prvých konkrétnych výstupov týchto aktivít je aj pripravovaná nová webová stránka našej farnosti, ktorá má naplniť požiadavku, aby bola prehľadnejšia, bohatšia,

vizuálne príťažlivejšia a priebežne aktualizovaná. Ďalší dôležitý podnet, na ktorom sa už pracuje, je vytvorenie farskej pastoračnej rady.

• *Juraj Červeň*

NAD TESTAMENTOM BENEDIKTA XVI.:

„NAJPRV VĎAKA BOHU!“

V Jubilejnom roku sme mali milosť viackrát vytvárať spoločenstvo okolo eucharistického stola s otcom biskupom Mons. Jozefom Halkom. V rámci homílií počas štvrtkových svätých omší nás pozýval rozjímať nad duchovným testamentom zosnulého emeritného pápeža Benedikta XVI.

Z myšlienok otca biskupa vyberáme:

„Keď zomrie človek a jeho život sa tu na zemi skončí, všetko, čo povedal, napísal, vyjadril, nadobúda nové zafarbenie. Lebo kým človek žije, tak to, čo povedal predvčerom, môže zajtra modifikovať, odvolať, korigovať. Ale keď človek zomrie, všetko je ustálené tak, ako to odznelo. Najmä u veľkých ľudí, u ktorých sme videli a vidíme veľké činy, veľké skutky, veľkú múdrosť, je veľkým bohatstvom, čo napíšu, to, čo povedia, to, čo hlásajú.“

Jedným z najväčších postáv 20. a 21. storočia je nesporne postava kardinála Jozefa Ratzingera, pápeža Benedikta XVI. Tí, čo ho poznali, mohli s ním komunikovať osobne, hovorili o ňom ako o príjemnom, prívetivom, jemnom človeku, ktorý vedel hlboko a výstižne vydefinovať choroby doby, ktoré sme žili.

Text testamentu má viacero významových jadier – posolstiev, ktoré obstoja aj sami o sebe. Text je úžasný a fascinujúci aj tým, že je osobný, formulovaný vrúcne a múdro.

V prvej vete testamentu je ťažiskové slovo ďakujem. „V prvom rade ďakujem samotnému Bohu, darcovi každého dobrého daru, ktorý mi daroval život a viedol ma v rôznych chvíľach zmätku.“ (Benedikt XVI.)

Pápež Benedikt nás učí vďačnosti, a to nie hocijakej, ale vďačnosti, ktorá nastavuje aj určitú prioritu. Keď je vo mne niečo dobré, tak to mám od Boha. Učí nás ďakovať za život, ktorý nie je náhoda. My sme ľudia chcení Bohom. Boh nám daroval schopnosť pýtať sa na zmysel života. Daroval nám schopnosť stať sa darcami nášho života, našej identity. Boh nám daroval život a jeho Syn za nás daroval život. V každom je niečo, čo je darom pre druhých.

Vďačnosť je nevyhnutný rozmer viery.“

Krátky, ale na myšlienky bohatý text duchovného testamentu Benedikta XVI. je prístupný aj na webovej stránke www.tkkbs.sk.

• *Adriana Lučaničová*

Rozhovor o pripravovaných ľudových misiách v našej farnosti s vedúcim misijného tímu redemptoristov p. ThLic. Michalom Zamkovským, CSSR

Čo sú misie a aký je ich cieľ?

Misia je všeobecné poslanie Cirkvi, ktorým Cirkev poveril Ježiš Kristus. Všetci kresťania sú poslaní ohlasovať dobrú zvesť o Božej láske a záchrane v Kristovi. V Cirkvi sú však rôzne špecifické programy ohlasovania evanjelia. Takými sú aj ľudové misie pripravované v tejto farnosti. Na základe pozvania kňaza prichádza do farnosti na osem dní skupina rehoľníkov a tí aj za pomoci laických misionárov cez rôzne programy vytvárajú priestor na stretnutie sa zainteresovaných so živým Bohom. Podstatou ľudových misií je teda možnosť počuť živé a účinné Božie Slovo a zažiť spoločenstvo Cirkvi. Cieľom misií je prebudiť v ľuďoch túžbu po Bohu a obrátiť sa k nemu celým srdcom. Máme už bohatú skúsenosť o tom, že je to možné, lebo čas misií je vďaka modlitbám mnohých ľudí mimoriadny a milostivý čas na obrátenie.

Aké témy sa budú počas ľudových misií preberať?

Ide o podstatné témy kresťanského života. V sobotu začíname témou „Boh ťa hľadá“, lebo nikto mu nie je ľahostajný. Iniciatíva v kresťanskom živote patrí Bohu a jeho láske. O tom sa bude hovoriť tiež v nedeľu. Potom prichádzajú témy: hriech, obrátenie a sviatosť zmierenia ako završenie cesty pokánia. Zároveň v prvých dňoch sú špeciálne stavovské stretnutia pre ženy, pre mužov, pre mládež a potom deti. Kresťanstvo však nie je predovšetkým náboženstvom hriechu a smútku, ale náboženstvom života, lásky a radosti. Preto potom prichádzajú témy: „Ježiš - Darca života“, „Eucha-

ristia“, Láska, modlitba, ale aj skutočnosť utrpenia a kríža. „Kresťan - to človek na kríži“ je záver misijného programu s požehnaním misijného kríža. V sobotu večer si pripomíname účasť Márie - Matky Cirkvi v našom kresťanskom živote. Všetky témy budú uvedené na letáčiku s podrobnejším programom misií a všetky témy majú pre život dnešného človeka čo povedať. Misie sú však určitým celkom duchovných cvičení, a preto jednotlivé témy na seba nadväzujú a tiež majú svoju gradáciu.

Pre koho sú misie určené?

Pre veriacich ľudí, ktorí potrebujú povzbudenie vo viere, ale aj pre ľudí, ktorí hľadajú alebo neveria, no v hĺbke srdca cítia, že jestvuje láska a dobro, pred ktorým sa skláňajú. Tým všetkým môžu misie pomôcť priblížiť sa k Bohu a urobiť ďalší krok k ľudskosti. Všetci potrebujeme povzbudenie k nádeji a to dostávame od Ducha Božieho, ktorého cez misie stále privolávame. Misie sú teda určené pre ľud, pre všetkých - preto ľudové.

Samozrejme aj tento bohatý program je len ponukou pre dnešných ľudí, ktorí sa len ťažko vedia zastaviť a zamyslieť nad tým, čo je podstatné v živote: Odkiaľ som? Kam idem? Aký je zmysel života? Čo mi prináša pokoj a radosť do života? Čoho sa potrebujem zbaviť? Môže mi Boh pomôcť v živote? Môžem sa k nemu priblížiť? A keď človek začne vnímať Boha - už sa modlí a to je už dobrá príprava na misie.

Treba tiež vedieť, že počas misií budú kňazi k dispozícii skoro celé dni, či už na spoveď alebo duchovný rozhovor. Tak môže prísť malé svetielko, ktoré nás povedie ďalej životom.

Čo považujete za „úspech“ misií?

My máme ohlasovať, my máme rozsievať Božie slovo a výsledky sú v Božích rukách. Účinky sú tiež v srdciach ľudí, ktorí prídu, počujú a určite raz to dobro vyklíči. Niečo možno vidieť hneď, ale skutočné ovocie príde postupne. Ľudia nám aj po rokoch napíšu, že misie boli veľkým požehnaním v ich duchovnom živote, či v manželstve, či v rodine alebo farnosti.

Kto sú redemptoristi a čo je ich hlavným poslaním?

Sme misionárska rehoľa a teda naším hlavným poslaním sú ľudové misie - teda misie vo farnostiach. Kongregáciu Najsvätejšieho Vykupiteľa - ako je náš presný názov - založil v roku 1732 svätý Alfonz Liguori, právnik a šľachtic z Neapola. Za Alpy ju preniesol svätý Klement Hoffbauer. Kongregácia má viac ako 5000 členov po celom svete. V Česku a na Slovensku pôsobí cca 90 redemptoristov v jednej bratislavsko-pražskej provincii (a michalovskej viceprovincii). Provincia redemptoristov má tri misijné tímy, ktorým veľmi účinne pomáhajú na misiách laickí misionári. Tak môžeme spolu viac naplňovať heslo našej rehole: „Hojné je u Neho vykúpenie.“ Verím, že to „hojné vykúpenie“ sa bude prelievať aj v tejto farnosti počas misijného programu od 14. do 22. októbra 2023. Všetkých srdečne pozývame.

• za rozhovor ďakuje Miroslav Bederka

Spoločenstvá vo farnosti

DUCHOVNÁ SLUŽBA SENIOROM A CHORÝM

Bez duchovnej služby neostávajú ani tí, ktorí z dôvodu veku alebo zdravotného stavu už nedokážu sami prísť do chrámu. Naši kňazi pravidelne navštevujú dúbavské domy seniorov: Domov jesene života, Domov pri kríži, Náruč záchrany, Dúbavská oáza pre seniorov, DSS Hestia, v ktorých slúžia sväté omše, či vysluhujú sviatosti. Taktiež prichádzajú za chorými domov, aby im priniesli duchovnú posilu.

SPOLUPRÁCA S CENTROM RODINY

Od roku 2015 funguje v Dúbavke, na ul. Bazovského 6, komunitné centrum, ktoré ponúka možnosti pre dobročinnosť, podporu a efektívne trávenie voľného času. V rámci spolupráce s farnosťou sa organizujú letné tábory, stretávanie rodičov na materskej/rodičovskej dovolenke či farské dni. Centrum rodiny ponúka farníkom možnosti zapojenia cez dobrovoľnícku pomoc v rámci napr. zbierok potravín a drogérie, pomoci pri distribúcii materiálnej pomoci pre ľudí v núdzi, návštev seniorov v rámci projektu Menora, účasti na aktivitách zameraných na zmiernovanie sociálnej izolácie pre osamelých seniorov, ľudí so znevýhodnením, či ľudí bez domova a mnoho iného.

• *Eva Tiňová*

eRko

Už aj v našej farnosti máme eRko. V školskom roku 2022/2023 sme strávili čas s deťmi na pravidelných strestkách každú sobotu. Ročná téma, ktorá nás na strestkách sprevádzala, mala názov Krajší svet pre všetkých. Spolu s deťmi sme sa snažili objavovať dôležitosť nezištnej služby, ktorá robí náš svet krajším. Okrem stretiek sme sa zúčastnili aj na viacerých podujatiach, napr. na Svätomartinskom sprievode, krížovej ceste či Misijnej púti detí v Marianke. Deti sa zapojili aj do Dobrej noviny a MiniDigi týždňa (týždeň digitálnej miernosti). Cieľom našich stretiek je, aby sme s deťmi rástli v Radosti - v duchu eRkárskoho motta: „Radostnou cestou svedectva

viery kráčame spolu malí i veľkí.“ eRko stretká začnú opäť v septembri, preto srdečne pozývame všetkých nových záujemcov. Bližšie informácie o strestkách budú zverejnené na výveske začiatkom školského roka.

• *Mária Lučaničová*

FARSKÁ CHARITA DÚBRAVKA

10. mája 2023 bola oficiálne založená Farská charita Dúbravka so súhlasom Miroslava Bederku, správcu farnosti. Pomáhať pre nás znamená vidieť v blížnych Krista a z motivácie viery stáť pri núdzných a odkázaných. Je to pre nás nedeliteľná súčasť našej osobnej viery, ako súčasť trojnožky ohlasovanie, slávenie, služba.

Farská charita by mala nielen pomáhať, ale aj budovať spoločenstvo.

Zodpovedné osoby a kontakty:

charitadubravka@gmail.com

Vedúca FCH: **Katarína Hulmanová**

khulmanova@gmail.com, 0903783229

Zástupca vedúceho FCH: **Vladislav Molnár**

vladislav.molnar@gmail.com, 0944122172

Pokladník FCH: **Erich Hulman** erich.hulman@gmail.com

Komunikácia s farským spoločenstvom:

Na uvedené mailové adresy a telefóny alebo na osobnom stretnutí.

V utorok po sv. omšiach je možné v sakristii evidovať žiadosti o pomoc od farníkov, ale aj ponuky pomoci (u pani Bordáčovej, ktorá zapisuje v utorky úmysly sv. omši).

Prvé pravidelné aktivity:

V júni 2023 roku sme začali pravidelne navštevovať seniorov v Domove pri kríži. Doteraz prebehli už 3 návštevy, ktoré boli organizované formou spoločenských stretnutí v jedálni alebo v záhrade domova. Stretnutí sa zúčastňuje v priemere 6 dobrovoľníkov Farskej charity a 20 obyvateľov domova. Snažíme sa potešiť seniorov svojou prítomnosťou, porozprávať sa s nimi a spríjemniť im čas spoločenskými hrami. Dobrovoľníčky každé stretnutie obohatili domácimi koláčmi. Pani Boženka z domova nám vždy číta svoje

básne a dokonca pripravuje na každé stretnutie špeciálne báseň pre Farskú charitu, čo nás veľmi teší. Každú návštevu končíme krátkou modlitbou v Kaplnke Božieho milosrdenstva. V týchto stretnutiach plánujeme naďalej pokračovať jedenkrát do mesiaca. Kontakt: **Urszula Molnárová, u.molnarova@gmail.com 0940158944**

Plánujeme venovať svoje sily aj pomoci rodinám, najmä mladým rodinám, ktoré sa sem prisťahovali a nemajú rodinné zázemie. Okrem toho vidíme ako potrebné venovať pozornosť viditeľným i neviditeľným potrebám – opatrovníkom starých a odkázaných na pomoc, osamelým, núdzným, ľuďom bez domova, núdzným obyvateľom ubytovne Fortuna.

Farská charita Dúbravka a Centrum rodiny úzko spolupracujú a navzájom sa dopĺňajú. Sme vďační Centru rodiny za oživenie komunitného života v Dúbravke, za odbornosť, kompetenciu a dlhodobú službu pre núdznych a odkázaných na pomoc.

Srdečne pozývame farníkov, aby sa zapojili do našich aktivít.

• **Katarína Hulmanová**

KATOLÍCKA JEDNOTA SLOVENSKA – POBOČKA BRATISLAVA - DÚBRAVKA

Po roku 1989 sa začal život v slobode a organizácie, ktoré po roku 1948 mali pozastavenú činnosť, sa začali prebúdzat k životu. Medzi inými aj Katolícka jednota Slovenska (KJS), ktorá vďaka ľuďom so zapáleným srdcom začala žiť. Jej pobočky zakladali po celom Slovensku.

Tak aj v Bratislave - Dúbravke bola 9. 11. 1993 založená pobočka. Jej príprava a činnosť sa zakladala na modlitbových stretnutiach každú stredu v Kaplnke Ružencovej Panny Márie. V zmysle poslania a cieľov KJS sme vypracovali nosný projekt pre ubytovňu Fortuna, ktorá patrila Magistrátu mesta Bratislava. Nájomnú zmluvu na priestory sme podpísali 27. 9. 1994 a s podporou obetavých priaznivcov aj z našej farnosti sme tieto priestory v novembri 1994 vyčistili, vymaľovali, zariadili pre činnosť Klubu rodiny Nazaret – hlavne pre rodiny z ubytovne.

Bola to spolupráca našich farníčov, ktoré piekli koláče pre nedeľné popoludnia, čítali deťom rozprávky, ale aj charitatívna činnosť formou potravín a školských pomôcok. Spo-

lupráca so sestričkami Matky Terezy: matkám poskytovali mlieko pre dojčatá a cez prázdniny robili denné tábory. V nedeľu s deťmi chodili do kostola. Bratia Saleziáni sa počas ich účinkovania v Salese nad Dúbravkou venovali deťom. Írske sestry a Úsmev ako dar počas školského roka doučovali deti a pripravovali prázdninové pobyty, kde sme zabezpečovali finančné krytie.

V priebehu rokov bolo získaných niekoľko grantov, ktoré podporovali činnosť klubu.

KJS pomáhala pri vybavovaní sociálnych dávok, materských škôl, pohrebov a mikulášske a vianočné nádielky. Spolupracovala s Cirkevnou materskou školou na získaní financií pre zaškolenie detí.

Okrem toho tieto priestory využíval aj farský mládežnícky zbor Zvon na svoje nácviky. Niektoré projekty, ako napr. práca s deťmi a rodičmi zdravotne znevýhodnených detí, sa vyvinula v samostatné OZ – Hnutie Viera a Svetlo.

Postupne sa menila legislatíva a činnosť vo Fortune si Magistrát vzal pod vlastné krídla a dosadil tam akreditovaných pracovníkov, ktorí nahradili našich dobrovoľníkov. Ku dňu 31. 12. 2019 sme ukončili prenájom priestorov v ubytovni Fortuna a tým aj projekt. KJS slúži všestranne podľa svojej charizmy pri budovaní a rozvoji celej farnosti Dúbravka.

V závere sa chceme všetkým poďakovať, ktorí sa na tejto dobrovoľníckej práci podieľali a vyprosiť im hojné Božie požehnanie a ochranu Matky Božej.

• **RNDr. Emília Bordáčová, predsedka KJS Bratislava Dúbravka**

MINIŠTRANTI

Keď sa raz pýtali Jána Pavla II., koľko ľudí pracuje vo Vatikáne, tak im s humorom odpovedal, že ani polovica. Táto odpoveď mi prichádza na um, keď sa ma pýtajú, koľko miništrantov miništruje v našej farnosti. Vtedy mám chuť aj ja s úsmevom povedať, že ani polovica :D. Ale za každého z nich som veľmi rád. A vážim si ich službu. Lebo vo svojom voľnom čase prichádzajú na sv. omšu a snažia sa pomôcť ako vedia.

Miništrantská služba je v každej farnosti veľmi dôležitá. Nielen pre kňaza a veriacich, ale hlavne pre samotného miništranta, lebo vykonáva službu, ktorá ho posväcuje.

V našej farnosti sa stretávame s miništrantmi pri oltári, ale aj na miništrantských strestkách (skoro pravidelne) dvakrát do mesiaca v sobotu o 10.00 hod. Miništranti majú v sebe až príliš veľa energie, aby vydržali celé stretko na jednom mieste, preto na každom stretku chodíme hrať futbal na verejné ihriská. Minulý rok sa nám podarilo zahrať si zápas aj s miništrantmi z Devínskej Novej Vsi. Na strestkách sa chlapi učia nielen ako miništrovať, ale spoznávajú aj rozličných miništrantov, ktorí sa stali svätými a môžu byť pre nich veľkými vzormi. Miništrovanie učí chlapcov ako žiť život radostne a nestratiť Božiu milosť.

Kto by sa chcel pridať - stať sa miništrantom, chodiť na stretká a hrať futbal, stačí prísť kedykoľvek pred sv. omšou do sakristie kostola a dozvie sa viac informácií :D

• *Tomáš Tarčák, kaplán*

STRETNUTIA MUŽOV - „CHLAPSKÉ STRETKÁ“

Myšlienka chlapských stretnutí vznikla približne pred desiatimi rokmi a od tej doby sa pravidelne v prvý utorok v mesiaci stretáva skupina mužov z dúbavskej farnosti v počte od 10 do 20. Preberajú rôzne zaujímavé témy pod vedením pána farára alebo niektorého z kaplánov. Za túto dobu sa na Chlapských strestkách vystriedala aj stovka mužov dúbavskej farnosti a prebrali sa rôzne témy týkajúce sa mužskej spirituality, čnosti, otázok o manželstve, rodičovstve, zápasoch v duchovnom i svetskom živote a ďalšie.

Klasická štruktúra stretnutí je nasledovná: na začiatku modlitba ruženca, následne odprezentovanie alebo prečítanie témy a spoločná voľná diskusia na danú tému.

Stretnutie je otvorené pre každého muža dúbavskej farnosti, ktorý sa chce spoločne modliť, zdieľať a inšpirovať sa novými

mi pohľadmi. Stretnutia sú každý prvý utorok v mesiaci po večernej svätej omši od 19:00 v spoločenskej miestnosti v Kostole Ducha Svätého.

• *Juraj Hudcovský*

MODLITBY MATIEK V DÚBRAVKE

Naša skupinka Modlitieb matiek (ďalej MM) sa stretáva v kostole každý pondelok o 18:45 po svätej omši. Mamy sa modlia predovšetkým za svoje deti, manželov, rodiny, ale aj za kňazov a na mnohé iné úmysly, o ktoré ich iní ľudia prosia. Sme otvorené hnutie a ak má niektorá mama, fyzická alebo duchovná, záujem modliť sa v MM, môže sa na nás pokojne obrátiť. Vedúca našej skupinky MM je Anetka Hetešová.

Hnutie Modlitby matiek je súčasťou Komunity Útecha. Komunita Útecha má tri hnutia: Modlitby matiek, Modlitby otcov a Deti viery. Majú rovnakú spiritualitu, ale existujú samostatne.

Mamičky sa modlia v malých skupinkách (2 – 8 matiek) raz do týždňa v ten istý deň aj hodinu. Modlia sa modlitby podľa knižičky MM, ktoré trvajú približne hodinu. Najlepšie je, keď sa modlia vo svojich domovoch. Domy, kde sa mamy modlia MM, sú pod zvláštnou ochranou. Na Slovensku je v Bratislave - Petržalke komunitný dom Útechy. Tam je aj kaplnka.

V Dúbravke je viacero skupiniek MM. Pravdepodobne o sebe navzájom nevieme. Každá skupinka MM má svoju vedúcu, ktorá sa pri vzniku skupinky zaregistruje u koordinátorky MM Slovenska na mailovej adrese info@modlitbymatiek.sk. Od nej dostáva potom potrebné informácie aj materiály ako viesť skupinku MM a o ďalších aktivitách v rámci hnutia MM. Všetkým mamičkám, ktoré túžia modliť sa za svoje deti a rodiny a pripojiť sa k MM, sa odporúča modliť sa modlitbu tretieho desiatku radostného ruženca: „ktorého si, Panna,

v Betleheme porodila“ alebo ľubovoľnú inú modlitbu na ten úmysel počas jedného mesiaca.

Možno niekoho zaujíma odkiaľ pochádza hnutie MM a ako vzniklo. Krátko z histórie MM: v roku 1995 napísala skupina kresťanov v Anglicku brožúrku s názvom: „Čo to robíme našim deťom?“. Bola plná štatistík o tom, ako trpia deti v Anglicku, ale aj inde vo svete. Autori brožúrky nechceli, aby ich deti a vnúčatá vyrastali v krajine plnej nepravostí. Brožúrku dali všetkým členom parlamentu v Snemovni lordov a pre niektorých to bolo naozaj ťažké čítanie. Naša zakladateľka Veronica Williams vnímala, že to nestačí. Že treba robiť niečo viac.

V tom istom roku na katolíckej charizmatickej konferencii vo Walsinghame Sandra (Veronice švagriná) počula v noci hlas: „Modli sa za svoje deti.“ Pre Veronicu to bolo znamenie, na ktoré čakala. To „viac“ mala byť modlitba. Dohodli sa, že sa budú jeden mesiac každý deň modliť desiatok radostného ruženca: „ktorého si, Panna, v Betleheme porodila“, aby spoznali Božiu vôľu. Počas toho mesiaca dostala Veronica od Pána Ježiša usmernenia pre Modlitby matiek.

Za necelé dva roky sa MM bez akejkoľvek reklamy rozšírili do mnohých krajín sveta. Pán Ježiš sám posielal nové a nové matky a vytváral nové skupinky. Nikoho nepozývali, nič neorganizovali. Išli len tam, kam ich pozvali. Na Slovensko sa dostali MM asi po dvoch rokoch od ich vzniku. Veronica napísala celej svojej rodine a známym list o MM. Medzi známymi patrila vtedy aj jedna žena z Bratislavy, ktorá oslovila mamu šiestich detí, dnešnú koordinátorku MM za Slovensko. Najviac sa jej dotkli slová, že nemusím nič organizovať, nič sľubovať, k ničomu sa zaväzovať. A stačia len dve mamy, ktoré si dôverujú a stretávajú sa raz do týždňa vždy v ten istý deň a v tú istú hodinu...

• **Lenka Šníderová**

ADORÁCIE OBETOVANÉ ZA KŇAZOV

„Kristus, Veľkňaz, spájame sa s Tvojou obetou. Pre ňu nás zachráň a posväť.“ (M. Stanislava Ernstová)

SJVS – Služobníci Ježišovho Veľkňazského Srdca – po stretnutí a rozhovore so sr. Kateřinou Klosovou, koordinátorkou SJVS a po súhlase pána dekana M. Bederku od r. 2019 pozývajú každý prvý štvrtok v mesiaci všetkých farníkov, služobníkov i všetkých, ktorí sa chcú modliť a obe-

tovať za kňazov, na moderovanú adoráciu obetovanú za kňazov do Kostola Ducha Svätého v BA - Dúbravke v čase od 17-18 hod. pred sv. omšou. Túžime zdieľať s Ježišovým Veľkňazským Srdcom všetko, čo prežíva sám Ježiš, skrze úctu k Jeho Božskému Srdcu. Kladieme denne na obetný oltár jeho najnaliehavejšiu starosť dnešnej doby - všetky kňazské srdcia.

Čerpáme z odkazu troch pilie-

rov duchovného života duchovného otca Tomáša Špidlíka: z Božského Srdca, z ignaciánskej spirituality a z Ježišovho Veľkňazstva - prinášanie vlastného života ako obeť Bohu milú.

Najhlbšou modlitbou je obeta. Každý podľa vlastného životného stavu denne odpovedáme na volanie Krista Veľkňaza. Spiritualita sv. Ignáca učí služobníkov zvlášť diskkrétnej láske: milovať Boha a druhých ľudí a slúžiť im s vnútornou zrelosťou tak, ako si praje sám Pán. Snažíme sa horúce jadro modlitby premietat do každodenného úsilia o skutočné rozlišovanie s vedomím, že Pán Ježiš sa pozerá do každého srdca, v ktorom si želá aj prebývať. Spolu so sv. Ignáčom z Loyoly sa usilujeme do centra našej pozornosti umiestniť to najpodstatnejšie - EUCHARISTIU.

Nechávame Pána Ježiša pretaviť náš vlastný život na obeť odohrávajúcu sa na oltári nášho srdca spojenú s Pánovým Srdcom. Stávame sa tak Svätostánkom Božej Lásky - Jeho prítomnosti.

Dielo Služobníkov vzniklo v r. 2008 v nadväznosti na celožitovnú túžbu Matky Stanislavy Ernstovej. Modlitba a obeta za kňazov je prostriedkom ako prijať pozvanie k nasledovaniu Ježiša Veľkňaza. Názov spoločenstva - SJVS - Služobníci Ježišovho Veľkňazského Srdca vychádza z prania Pána Ježiša nazývať svojich služobníkov priateľmi a zároveň odkazuje na náš vnútorný postoj a túžbu slúžiť Ježišovi bez výhrad. Svojím životom mu hovoriť: „Rob si so mnou, čo chceš!“

Veľkňazstvo je životným rozmerom Zeleného štvrtka. Pán Ježiš nás dôverne pozýva do diania sv. omše a liturgie žitej celým životom.

Hlavnými piliermi, okrem uršulínky Matky Stanislavy Ernstovej a otca Tomáša Špidlíka, sú sv. Ignác z Loyoly, sv. páter Pio, sv. Ján Pavol II., sv. František Xaverský a sv. Cyril a Metod.

Nositelom skrytej charizmy Matky Stanislavy v terajšom spoločenstve Služobníkov sa stala sr. Kateřina Klosová žijúca zasvätený život v komunite sestier v Olomouci, v Centre Aletti. Každý, kto pocíti volanie či pozvanie modliť sa a obetovať za svätosť kňazov a nové kňazské povolania, je vítaný. Môže sa stať členom a tým patriť do našej duchovnej rodiny SJVS.

RODINA PANNY MÁRIE, KRÁĽOVNEJ POKOJA

Pondelkové mariánske stretko Rodiny Panny Márie, Kráľovnej pokoja sa snaží prehlbovať sa v zasväcovaní - odovzdávaní a zverovaní sa Najsvätejšej Trojici cez Pannu Máriu. Túžime, aby nás Matka Božia viedla a formovala aj v bežných každodenných situáciách a rozhodovaniach. Preto je pre nás dôležitá modlitba - strelná a žehnajúca tam, kde sme, ako aj spoločná modlitba sv. ruženca na stretku. Vzorom v zasväcovaní sú nám svätí mariánski ctelia, medzi nimi najmä sv. Ľudovít Mária Grignon z Montfortu. Na stretku si čítame ich texty a zdieľame sa o tom, čo nás v nich zaujalo. V tomto roku sme venovali viac pozornosti aj prehlbovaniu si úcty k sv. Jozefovi.

Ako stretko sme vznikli pred viac ako desiatimi rokmi a odtedy sa viacerí naši členovia prestriedali. Pre prijatie nových ľudí, ktorí by sa chceli dozvedieť o tejto spiritualite viac, sme otvorení každý rok v septembri.

V súčasnosti sa nás pravidelne stretáva asi 10 (viacerí aj z okolitých farností), každý pondelok po večernej sv. omši v Kostole Ducha Svätého. Väčšinou sme pracujúce, v strednom veku. S Božou pomocou sme si dokázali byť povzbudením aj v pandemickom koronovom období, kedy sme sa stretávali v online prostredí.

Kontaktovať nás môžete prostredníctvom stretkového e-mailu: rpmkp_stretko@googlegroups.com

• *Ivana Modrovská*

INŠTITÚT PRE MANŽELSTVO A RODINU SV. JÁNA PAVLA II.

Inštitút pre manželstvo a rodinu sv. Jána Pavla II. vznikol postupne ako projekt bývalého duchovného otca farnosti Bratislava - Dúbravka, prof. Stanislava Vojtku: „Ako obnoviť rodinu na začiatku tretieho tisícročia“. Projekt sa začal v roku 2000 pravidelnými stretnutiami farského spoločenstva na prednáškach s obsahom zameraným na pastoráciu rodín. Prvý názov tohto spoločenstva bol „Centrum obnovy rodiny“.

Inšpirovaný teológiou rodiny, ktorú Cirkvi priniesol vtedy ešte žijúci pápež Ján Pavol II., dňa 21. 11. 2002, v Nedeľu Krista Kráľa, za účasti vtedajšieho apoštolského nuncia

Mons. Henryka Jozefa Nowackého bol pri slávnostnej svätej omši erigovaný Inštitút rodiny v Bratislave. Ponúkal bakalárske aj magisterské štúdium Náuky o rodine, usporadúval odborné prednášky, akadémie, konferencie s medzinárodnou účasťou, duchovné obnovy, stretnutia rodín, organizoval letné tábory a púte a vydal viaceré knižné tituly s rodinnou problematikou.

Aktuálne je jeho hlavnou náplňou formácia menších rodinných spoločenstiev, z ktorých potom členovia pomáhajú vo svojich farnostiach s pastoráciou rodín. V našej farnosti funguje spoločenstvo rodín, ktoré sa stretáva na mesačnej báze. Obsahom stretnutí je meditácia nad Božím slovom, modlitba, témy týkajúce sa manželského a rodinného života, informácie zo života Cirkvi a tiež zdieľanie sa.

Naše spoločenstvo sa v roku 2022 podieľalo na organizovaní farských rodinných katechéz, ktoré boli organizované pri príležitosti prípravy na X. svetové stretnutie rodín v Ríme.

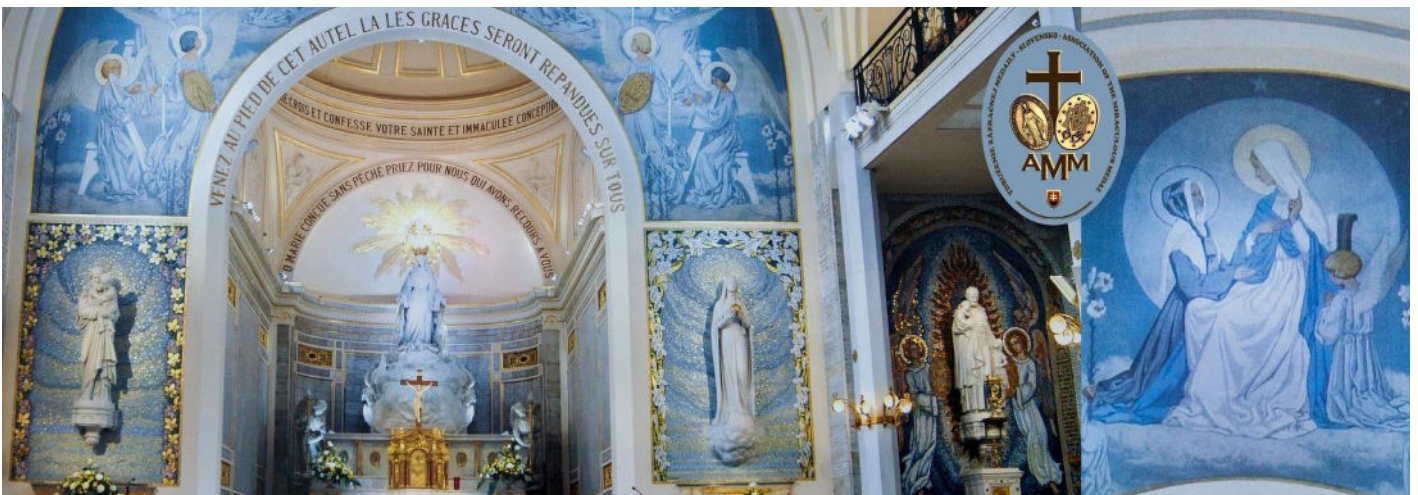
• *Adriana Lučaničová*

ZDRUŽENIE ZÁZRAČNEJ MEDAILY PANNY MÁRIE

Anjel strážny 18. júla 1830 oslovil sv. Katarínu so slovami: „Sestra Katarína, poď do kaplnky, svätá Panna Mária tam na teba čaká.“ Panna Mária v rozhovore trikrát zdôraznila slová: „Ja budem s vami. Dôverujte.“ Počas ďalšieho stretnutia, 27. novembra 1830, Panna Mária tieto slová potvrdila a odovzdala sv. Kataríne popis medaily s nápisom: „Bez hriechu počatá Panna Mária, oroduj za nás, ktorí sa k tebe utiekame.“ Medailu v krátkom čase ľud pre nespočetné množstvo milostí a zázrakov, ktoré cez ňu udeľuje dobrotivý Boh, nazval Zázračná medaila Panny Márie.

Pápež Pius X. 8. júla 1909 schválil Združenie Zázračnej medaily pre celú Cirkev. Jeho vedenie zveril Misijnej spoločnosti sv. Vincenta de Paul a Spoločnosti dcér kresťanskej lásky sv. Vincenta de Paul. Združenie Zázračnej medaily je medzinárodným združením, ktoré pomáha misijnými dielami po celom svete.

Veľké množstvo domácností na Slovensku, v našom meste aj v našej farnosti oslovilo pozvanie: „Panna Mária na teba čaká“. Prijali možnosť mať dvakrát do roka posvätenú sochu Panny Márie Zázračnej medaily vo svojej domácnosti. Majú

životnú skúsenosť, že starostlivosť Panny Márie pokračuje, plní svoje slovo, prihovára sa za Božie milosti bez rozdielu, aký dátum je v kalendári. Záujem o prijatie sochy Panny Márie Zázračnej medaily do svojej domácnosti môžete dať vedieť cez zzm.dubravka@gmail.com.

• **Jozef Zvardoň**

STRETNUTIA MLADÝCH – „POBIRMOVANECKÉ STRETKO“

Minulý rok na jeseň 2022 sme začali vnímať potrebu vymyslieť niečo, čo by zachytilo a stmelilo mládež v našej farnosti, ktorá už prijala sviatosť birmovania, no nemá vlastné „stretko“ a príprava snúbencov na manželstvo je ešte ďaleko.

Po podnetoch od samotných mladých, konzultáciách s pápmi kaplánmi Tomášom a Martinom a schválením pánom farárom – dekanom sme sa rozhodli skúsiť nadviazať na stretnutia sa mladých pri jednotlivých bývalých kaplánoch v našej farnosti. Pre krátkosť času i aktuálnosť (obdobie medzi Národným stretnutím mládeže T22 v Trenčíne a pripravovaným Svetovým stretnutím mládeže v Lisabone v lete tohto roku) sme siahli po katechézach Výšiny <https://narodnestretnutiemladeze.sk/vysiny/>, ktoré sú prípravou na obe tieto stretnutia a vyšli aj knižne pre potreby pastorácie mladých. Stretali sme sa raz mesačne v kostole Ducha Svätého na tematickom stretku i adorácii a tento cyklus sme zakončili duchovnou obnovou v ACM BA – Rača s otcom Pavlom Reiselom. Teší nás, že viacerí naši mladí mohli osobne zažiť SDM 2023 v Lisabone a ich zážitky budú pre nás určite podnetné a obohacujúce.

Radi by sme v stretkách pokračovali aj v nasledujúcom školskom roku a vytvárali tak priestor pre modlitbu, rast vo

viere a vzťahoch i na zdieľanie sa. Aby to bol priestor aj na „vzdialenú predmanželskú prípravu“, spoločné výlety či lyžovačku a pre službu vo farnosti. V tomto smere nás teší, že sa mnohí z nás zapojili, okrem iného, do pomoci stráženia detí počas pravidelných mesačných rodičovských stretnutí. V prípade otázok či záujmu spokojne kontaktujte nás či kňazov vo farnosti.

• **manželia Marián a Natália Adamčíkovi**

SVETIELKO

Svetielko je veľmi dynamické, otvorené spoločenstvo. Jeho základom sú aktívne mamičky, ktoré zabezpečujú organizáciu a program. Zloženie má vysokú premenlivosť, čo je dané jeho povahou – je to čas pre rodičov na materskej dovolenke, ktorá má obmedzené trvanie;-). Názov nesie meno hlavnej „tváre“ stretiek – bábky na ruku s menom Svetielko;-). Svetielko sprevádza detičky počas katechéz, spevu i tvorivých aktivít.

Za svojich 10 rokov existencie v našej farnosti už uvítalo mnohé mamičky, oteckov i detičky, ktoré tu našli „prvotné útočisko“ pre vytvorenie vzťahov a zaradenie sa do farnosti alebo aj čas svojej realizácie v podobe organizátora, animátora, prednášateľa, hudobníka či speváka. Pomohlo mnohým deťom nájsť si svojich prvých kamarátov, a tak následne ľahšie zvládnuť nástup do škôlky.

Svetielko je časom kreatívnych a zážitkových katechéz popretkávaných spevom pre najmenšie detičky, zároveň časom formačných či priateľských rozhovorov a prednášok pre dospelú časť účastníkov a v neposlednom rade časom stráveným v Božej prítomnosti aj v podobe svätých omší špeciálne pre rodičov na materskej dovolenke (takže žiadny stres, keď sú detičky neposedné;-)), s možnosťou svätej spovede a spoločného agapé.

Je to jednoducho čas, ktorý spolu trávime s cieľom naplniť Božie pozvanie „byť svetlom sveta“ sebe navzájom a privádzaním našich najmenších k tomu najväčšiemu Zdroju svetla hneď od prvých krôčkov.

Stretávame sa počas školského roka spravidla každý štvrtok doobeda.

Kontakt: svetielko.dubravka@gmail.com

• **Anna Javornícka**

ZBOROVÝ SPEV

Ako všetci vieme, spev na svätých omšiach je sprevádzaný organistami a popritom obohacovaný speváckymi zbormi. V našej Dúbravke sú to dospelí, mladí a deti, a to nielen zvlášť, ale pri výnimočných akciách práve skrze lásku k spevu dokážu vytvoriť nádhernú niekoľkogeneračnú spievajúcu rodinu. História siaha do roku 1991/92, keď sa pod vedením Aničky Caudtovej začína formovať mládežnícky zbor Zvon v Kostole sv. Kozmu a Damiána. Neskôr sa mu venujú Janka Bordáčová, Mária Kollárová, Rasťo Podpera, Martina Čarná, Miško Kolarovič, Lucka a Marek Tomko, Janka Dydňanská.

Od roku 1998 sa v Dome kultúry začínajú slúžiť sv. omše za účasti detí a formuje sa detský zbor Svetielko pod vedením Milky Bordáčovej, Martina Fajkusa. Neskôr to preberá Miška Fajkusová, sestra Betka, Juraj Hudcovský, Anička Kundračíková, Ľubka Beláková, manželia Tomkovci.

Vzniká tu aj spevácky zbor sv. Cecílie pre dospelých tiež pod vedením Aničky Caudtovej.

Za tie roky všetky zbory prešli rôznymi premenami, výmenou generácií, vedúcich či pauzami v spievaní. Zúčastnili sa rôznych festivalov a duchovných či spoločenských akcií, ktoré utužujú silu a vzťahy každého spoločenstva.

V súčasnosti fungujú všetky zoskupenia pri Kostole Ducha Svätého. Dospelácky zbor sprevádza liturgiu väčšinou vo sviatočné dni, mládežníci pravidelne v piatky večer a deti v nedeľu o 9:30. Všetky tieto spievajúce spoločenstvá srdečne privítajú medzi sebou nových spevákov a hudobníkov.

• **Marek Tomko**

KLUB KRESŤANSKÝCH SENIOROV

vznikol krátko po veľkonočných sviatkoch v roku 2000. Základ klubu tvorilo modlitbové spoločenstvo, ktoré sa stretávalo v Kaplnke Ružencovej Panny Márie (v Dúbravke vtedy ešte nebol postavený Kostol Ducha Svätého) a tiež chrámový zbor sv. Cecílie, ktorý založila dirigentka a organistka Anička Caudtová. K nápadu založiť klub seniorov dospela pri spracovaní ročníkovej práce na tému „Ako by mal prežiť život kresťanský dôchodca...“. Klub založila spolu s Vladkom Pazderom, ktorý sa stal prvým predsedom. Členovia modlitbového spoločenstva a chrámový zbor sú našimi členmi aj po 23 rokoch.

V. Pazdera po roku musel pre ochorenie odstúpiť a predsedníčkou sa stala H. Odlerová a v roku 2004 J. Klasová, ktorá v roku 2017 zomrela. Odvtedy je predsedníčkou autorka článku. Čestným predsedom klubu bol Mons. ThDr. Boris Travenec.

• **Libuša Iványiová**

Klub spolupracuje so Združením kresťanských seniorov Slovenska (ZKS) a tiež s klubmi seniorov v Dúbravke. Náš klub sídli v KC Fontána na Ožvoldíkovej ul. 12.

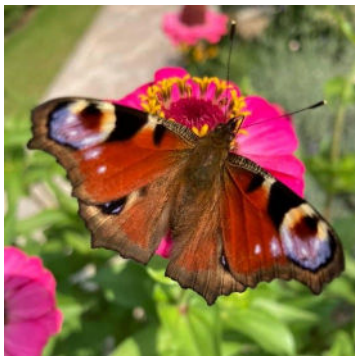
Štruktúru nášho programu tvoria viaceré aktivity:

- pravidelné čítanie Sv. písma a uvažovanie v priemete na svoj všedný život
 - púte do mariánskych miest na Slovensku, v Čechách i na Morave; t. r. sme boli:
 - v Báci a Šamoríne (milostivý obraz Panny Márie; Kostol sv. Antona, Kostol Nanebovzatej Panny Márie)
 - v Malackách (Sväté schody, Kostol Nepoškvrneného počatia Panny Márie, farský Kostol Najsvätejšej Trojice),
 - v Pod. Biskupiciach za bl. Zdenkou Schelingovou;
 - začiatkom septembra na Morave – Svätý Hostýn, Luhačovice;
 - so ZKS nadregionálne púte Staré hory a Skalka
 - púť do Marianky pred 3. Medzinárodným dňom starých rodičov a seniorov
 - raz v mesiaci Nedelne stretnutie, ktoré je spoločenské, informatívne aj náučného charakteru (občas prijme pozvanie niektorý z duchovných otcov s tematickou prednáškou)
 - kultúrne aktivity - návšteva divadla či kina (t. r. predpremiéra Mária Stuarda)
 - dobročinné aktivity - pomoc vo farnosti podľa aktuálnych požiadaviek
 - v rámci spolupráce s ostatnými klubmi seniorov v Dúbravke sú to predovšetkým kultúrne a športové aktivity a súťaže (Bowling, Petanque, športové hry a pod.).
- Náš klub je otvorený pre každého seniora farnosti.

Kontaktné informácie:

mobil: +421948230367

e-mail: dc2@dubravka.sk

Pred siedmimi rokmi sme očakávali narodenie nášho tretieho dieťaťa. Tehotenstvo aj pôrod prebehli bez zásadnejších komplikácií. Až na pôrodnej sále, keď som po prvýkrát videl Mišku, som pocítil, že niečo nie je úplne štandardne. Následne sme sa dozvedeli od primárky pôrodného

oddelenia správu o diagnóze Downov syndróm, ktorý podľa fyziologických znakov predpokladajú. Ďalšie dni boli značne hektické pri zisťovaní, čo vlastne diagnóza znamená a nakoľko sa náš doterajší svet zmení. Internet a skúsenosti iných rodín nám nedávali mnoho pozitív do ďalších dní. Vnútorne sme túto informáciu spracúvali dlhšie. Po príchode z pôrodnice sme však zistili, že Miška má dve ruky a nohy a potrebuje našu prítomnosť a starostlivosť ako staršie deti. Postupne sme vďaka modlitbe nás aj našich blízkych, so zaniatením manželky na všestranný rozvoj aj s pomocou našej špeciálnej pedagogičky Janky prekonali všadeprítomnú otázku „prečo práve my, Bože?“ a Mišku vnímame ako jednoznačnú súčasť našej rodiny. Samozrejme vidíme mnohé ťažké situácie, ktoré sme prežili (či už operáciu srdca, rôzne choroby, ťažšie naštartovanie reči alebo prekážky administratívneho charakteru) a opäť v duchu skúseností iných rodičov máme aj obavy z budúcnosti z hľadiska začlenenia Mišky do bežného života. Dnes sa ale tešíme z pokrokov, ktoré Miška robí v najrôznejších oblastiach – pokroku v slovnej komunikácii, drobných úspechoch v športovej zručnosti alebo jej hereckým vlohám. Vyuvažuje nám to potrebu neustálej pozornosti a dozoru, keďže motoricky je na tom vynikajúco (áno, postačujú tri vety s kamarátmi a ďalšie minúty sú strávené hľadaním, kam mohla odísť), pravidelné skoré ranné vstávanie, po ktorom do dvoch minút opustí posteľ a nasleduje potreba niečo robiť, prekonávanie jej tvrdohlavosti a presvedčania o potrebe bežných rutín a rešpektovanie usmernení a zákazov. Myslím si však, že nás napriek tomu Miškina prítomnosť zmenila a stmelila. Áno, sú situácie asi každý deň, keď máme všetkého po krk od nás rodičov až po súrodencov a vidíme iba to zlé. Po Miškinom objatí a úsmeve alebo naopak po previnilom výraze tváre opadne všetko negatívne a sme radi, že ju máme. Najkrajšie to asi vystihuje, keď nám naša druhá dcéra spontánne pred pár týždňami povedala: „Mami, tati, vďaka Miške sme šťastnejší.“ Reálne sa v takmer všetkom v našom živote prispôsobujeme Miške. Niektoré veci robíme s ohľadom na ňu, iné nerobíme vôbec. Pri písaní týchto viet si uvedomujem, že to neznamená negatívum a trávime ako rodina spolu mnoho času. Deti sa nám snažia pomáhať so zodpovednosťou a učia sa tak vnímať potreby iných. Nie raz to však skončí podráždenosťou, netrpezlivosťou alebo krikom. Určite preto prosíme o modlitby, aby sme ako rodičia dokázali vnímať Miškine potreby, ale aj našu rodinu ako celok a Božiu vôľu pre ňu.

• *Michal, otec*

STROM ŽIVOTA

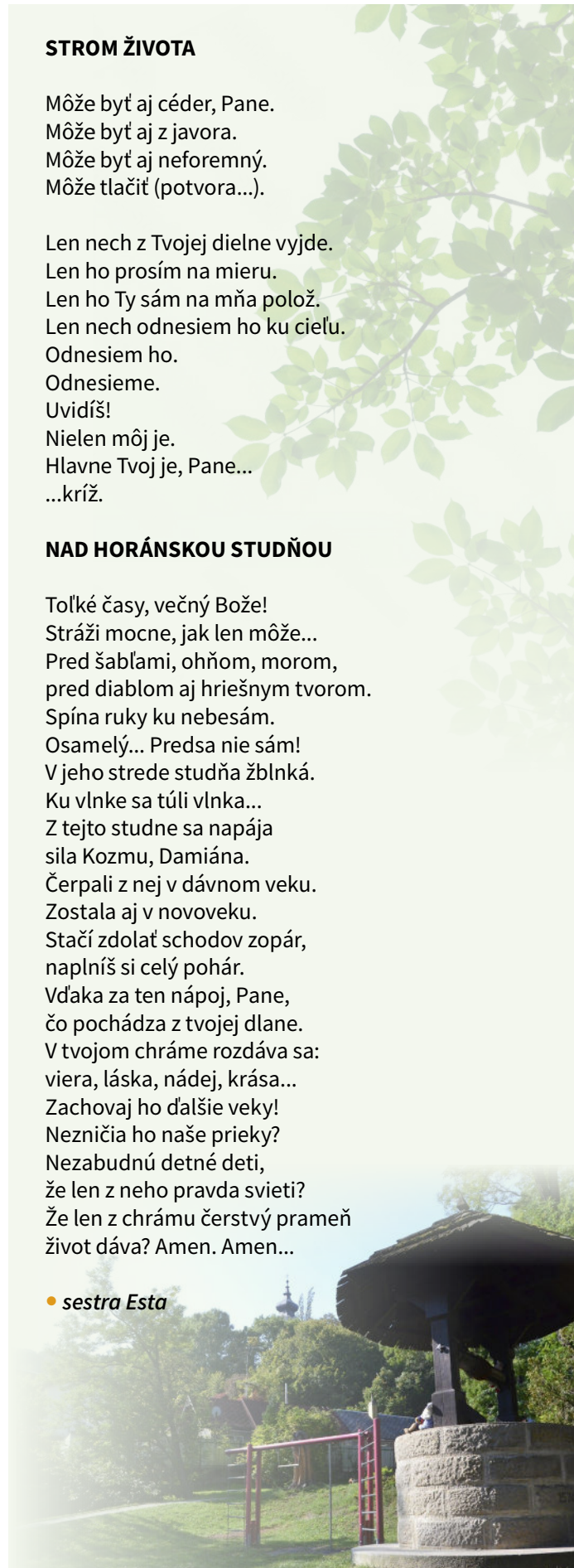
Môže byť aj céder, Pane.
Môže byť aj z javora.
Môže byť aj neforemný.
Môže tlačiť (potvora...).

Len nech z Tvojej dielne vyjde.
Len ho prosím na mieru.
Len ho Ty sám na mňa polož.
Len nech odnesiem ho ku cieľu.
Odnesiem ho.
Odnesieme.
Uvidíš!
Nielen môj je.
Hlavne Tvoj je, Pane...
...kríž.

NAD HORÁNSKOU STUDŇOU

Toľké časy, večný Bože!
Stráži mocne, jak len môže...
Pred šablami, ohňom, morom,
pred diablom aj hriešnym tvorom.
Spína ruky ku nebesám.
Osamelý... Predsa nie sám!
V jeho strede studňa žblnká.
Ku vlnke sa túli vlnka...
Z tejto studne sa napája
sila Kozmu, Damiána.
Čerpali z nej v dávnom veku.
Zostala aj v novoveku.
Stačí zdolať schodov zopár,
naplníš si celý pohár.
Vďaka za ten nápoj, Pane,
čo pochádza z tvojej dlane.
V tvojom chráme rozdáva sa:
viera, láska, nádej, krása...
Zachovaj ho ďalšie veky!
Nezničia ho naše prieky?
Nezabudnú detné deti,
že len z neho pravda svieti?
Že len z chrámu čerstvý prameň
život dáva? Amen. Amen...

• *sestra Esta*

N	B	L	E	K	Á	R	I	O	Š	T	Ú	D	I	U	M	S	L	Z	L	O	B	A	I	K	A
Ó	Á	D	A	B	O	R	O	CH	V	O	CH	Ú	R	O	Ú	P	O	H	A	N	I	A	C	N	J
R	P	I	D	O	V	Ô	D	I	O	J	O	K	O	P	D	Č	O	R	R	P	K	I	Á	I	K
T	A	H	M	Y	S	Ú	V	I	S	V	A	A	V	Á	R	P	S	S	Y	O	R	R	U	Ž	A
A	C	S	N	A	H	A	A	D	P	Ť	B	Ý	R	Ť	O	Ť	N	I	R	K	Z	Z	O	N	S
P	I	A	I	E	D	N	H	I	A	Ť	S	S	A	I	S	A	O	Ý	E	O	D	B	O	I	L
V	E	A	K	A	V	Y	A	E	L	S	O	O	U	Č	Ť	L	V	V	Č	R	R	K	A	C	Ú
A	N	I	R	I	P	Y	L	Ť	O	O	R	I	V	E	V	S	A	S	A	A	I	Z	A	A	Ž
V	T	R	P	O	L	M	K	A	S	L	P	L	E	I	I	O	O	V	Ť	A	Ž	O	B	A	I
O	K	Í	O	Á	D	I	A	A	Ť	E	R	O	E	L	L	P	Í	T	Z	A	P	Í	S	A	Ť
CH	Z	M	V	D	N	O	Z	L	R	R	R	R	H	Z	E	Z	O	N	Ä	O	Ž	I	V	Í	V
Ý	A	S	R	B	I	A	E	A	P	Z	A	K	A	R	R	O	E	C	E	V	I	I	Z	Z	V
V	B	K	A	E	I	O	J	T	B	N	Á	T	I	A	O	R	E	P	O	Z	S	Ú	Ť	A	Ž
V	I	Y	Z	M	N	Č	K	M	P	O	Z	Z	A	D	H	M	O	I	R	Š	I	E	A	D	I
T	T	K	Z	T	O	R	O	L	L	Á	O	V	G	A	É	L	E	V	N	T	V	Š	H	R	Ť
Š	Í	Á	Í	A	A	Z	S	V	E	A	P	N	I	L	M	N	A	N	T	A	L	I	T	H	S
Í	M	N	Z	R	N	A	A	K	A	C	D	E	A	A	Ó	Z	Ž	V	Í	S	L	D	A	N	A
P	E	O	V	Z	Á	T	R	I	A	N	I	Š	Ž	P	Z	R	O	O	N	L	T	E	M	Ú	E
Y	Č	N	N	O	I	S	S	Z	K	L	Í	Á	Í	F	R	A	I	K	M	Ý	U	A	D	Ť	O
M	O	Á	Í	Z	N	Z	I	K	R	A	Y	E	N	B	É	Í	N	A	L	E	O	D	H	Z	I
M	M	Ť	M	A	I	L	R	C	Á	U	V	Č	E	Á	R	L	H	Í	N	Í	N	L	I	O	V
I	C	S	A	CH	T	I	I	A	E	R	K	R	O	P	Z	A	I	O	V	Í	N	O	T	A	B
K	U	E	V	Y	S	A	S	E	E	N	Í	M	Í	Ť	R	O	T	X	V	M	Ť	O	H	Á	N
U	R	L	Í	T	U	T	I	A	K	L	H	Š	S	M	K	A	R	I	I	O	O	Á	Z	A	R
K	N	Í	U	I	J	O	A	R	J	Y	U	A	A	N	E	T	S	Y	A	V	R	R	R	I	CH
Y	T	S	Ž	Ť	R	A	J	A	Ý	C	L	E	I	N	A	N	Z	Y	V	B	R	Y	I	A	T
P	R	V	Á	E	U	CH	A	R	I	S	T	I	C	K	Á	M	O	D	L	I	T	B	A	I	A

Po vyškrtaní slov ostane 106 písmen tvoriacich tajničku:

Svätí Kozma a Damián...

AIGAI, BAZILIKA, BIČOVANÍ, BOHATSTVO, BYZANTSKÁ RÍŠA, CIRKEV, CISÁR, DAMIÁN, DIEŤA, DIOKLECIÁN, DÔVOD GLÓRIA, HLAVNÝ OLTÁR, HNEV, HORELI, HROZBA, CHOROBA, IKONA, IZRAEL, JUSTINIÁN, KIAHNE, KNIŽNICA, KOZMA, KREŠŤAN, KRISTUS, KRÍŽE, KYROS, LAMPA, LEKÁRI, LEONTÍN, LEŠŤ, LIEČIŤ, LIEKY, MOZAIKA V RÍME, MÚDROŠŤ, NA PRÍHOVOR, NAJMLADŠÍ BRATIA, NÁZORY, NEMOŽNÉ, NEZIŠTNE, NOHA, OÁZA, ODVAHA, OHROMENÍ ĽUDIA, OSNOVA, OSPALOSŤ, SŤAŽIŤ, OŽIVÍ, PACIENT, PÁPEŽ FÉLIX IV, PATRÓN, PÍŠUCI, POHANIA, POKOJ, POKOŤA, POVRAZ, PROSBA, PRVÁ EUCHARISTICKÁ MODLITBA, RÍMSKY KÁNON, ROZPOSLAŤ, RÚCHO, SKALY, SLASŤ, SLŤŽIŤ, SNAHA, SPRÁVA, STENA, SŤAŽ, SŤVIS, SVĀTOSŤ, SÝRIA, ŠÍPY, ŠŤDÍUM, TEODORA, TRPEZLIVOSŤ, TYRAN, ŤAŽOBA, UZDRAVÍ, VIERA, VÍNO, VLNY, VNÍMAVÍ, VÝCHOVA, VÝROK, VYZNANIE, VZDELANIE, VZŤAH, VŽIŤ SA, ZABITÍ MECOM, ZACHYTIŤ, ZADRHNŤ, ZAPISAŤ, ŽÁZRAKY, ZLOBA, ZNÁMI, ZRADA, ZRÁNA, ZRELOSŤ, ZVIAZANÍ V MORI, ŽOBRAŤ

• *Ludmila Lapošová*

Farnosť

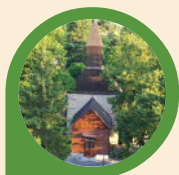
Kostol Ducha Svätého

Pondelok: piatok 6:30, 18:00
Sobota: 7:00, 18:00
Nedeľa: 6:30, 8:00, 9:30 (za účasti detí – počas školského roku),
11:00 (farská), 18:00

Farský kostol sv. Kozmu a Damiána

Nedeľa: 10:00

Kaplanka Ružencovej Panny Márie

Nedeľa: 7:30

Kontakty:

Kostol Ducha Svätého,
M. Sch. Trnavského 19,
841 01 Bratislava

Fara: 02 / 6436 1085
Fara(mobil): 0910 487 709

Kancelária: 02 / 6446 3315
(len počas úradných hodín)
Pondelok: 15:30 - 17:00
Streda: 15:30 - 17:00
Piatok: 15:30 - 17:00

kancelaria.dsv@gmail.com

POZVÁNKA NA SLÁVNOSTNÚ SVÄTÚ OMŠU

Pozývame Vás na slávnostnú svätú omšu pri príležitosti 300.výročia posvätenia, vo Farskom kostole svätých Kozmu a Damiána **24. 9. 2023 o 10.00 hod.** s kultúrnym programom po skončení svätej omše na námestí pred Miestnym úradom na Žatevnej ulici v Starej Dúbravke. Vystúpia spevácke zbory pri Kostole Ducha Svätého.

POZVÁNKA NA ĽUDOVÉ MISIE:

Pozývame Vás na ľudové misie
vedené Kongregáciou Najsvätejšieho Vykupiteľa – redemptoristami
pod vedením Michala Zamkovského,

v dňoch 14. – 22. októbra 2023

Program misií včas zverejníme na webe farnosti!

a ešte niečo pre

Na izbe su spolu chemik, fyzik, a matematik.
Na chodbe horí. Chemik, vyjde von, zistí,
kde je problém, zoberie aký má hasiaci prístroj a zahasí,
ide spať. Fyzik: Vypočíta dráhu ako ďaleko má stáť, zoberie
hasiaci prístroj, zahasí, ide spať.
Matematik: Príde, prepočítava, zistí že problém ma riešenie.
A ide spať.

Americkí vedci zistili, že keď prejde čierna mačka cez cestu,
znamená to, že niekam ide.

*Fero zrazi autom kohúta. Veľmi sa ospravedlňuje a hovorí
gazdovi: Gazda, ja vam to vynahradím.*

Podajú si ruky a gazda hovorí:

Slovo robí muža, môžeš prísť zajtra o štvrtej kikiríkať

Dvaja kňazi stoja na kraji cesty a v rukách držia tabuľku:

„Váš koniec sa blíži, obráťte sa, kým je ešte čas!“

Blíži sa šofér, ukáže mu tabuľku, ale on nahnevane kričí z auta:

„nechajte ma“ a ide ďalej.

*O pár sekúnd neskôr počúť veľké škripanie brzd a potom
hlasné šplechnutie... Jeden kňaz hovorí druhému:*

*„Nebolo by lepšie, keby sme na tabuľku napísali, že sa most
zrútil...?“*

POĎAKOVANIE

patrí všetkým, ktorí sa podieľali na vzniku tohto mimoriadneho – jubilejného vydania farského časopisu.
V neposlednom rade patrí vďaka každému, kto viditeľnou, či menej viditeľnou, tichou, vytrvalou, trpezlivou službou,
počas histórie farnosti, prispieval a prispieva do mozaiky dobra, aby sa tak Farnosť Dúbravka
stávala stále viac rodinou pre všetkých. Nech je Dobrý Boh za to oslávený!

